

Το ανθρώπινο σώμα ενώπιον φιλοσοφίας, ηθικής και βιοηθικής (Ιωάννα Μάστορα, Δρ Φιλοσοφίας Παν/μίου Αθηνών)

/ [Πεμπτούσια](#)

Σήμερα, η σπουδή της Επιστήμης της Κίνησης εξετάζεται κυρίως από ανατομική, φυσιολογική, μηχανική και κοινωνική άποψη. Η πλειονότητα των αθλητικών προγραμμάτων ασχολείται με την κατασκευή του ανθρώπινου σώματος και το μηχανισμό κίνησής του σύμφωνα με τους παγκόσμιους φυσικούς νόμους που κυβερνούν την κίνηση. Πολλά εξ αυτών ασχολούνται με την εφαρμογή των φυσικών νόμων στην ανθρώπινη κίνηση, τη Βιοκινητική, τη μυοσκελετική ανατομία και τη νευρομυϊκή φυσιολογία. Ενίοτε παραβιάζεται η φύση και η βιολογική λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού στο βωμό της επίτευξης της αθλητικής επίδοσης, του υπερθεάματος ή της πολιτικής σκοπιμότητας με ωφελιμιστικά και χρησιμοθηρικά κίνητρα.

Η επιστημονική έρευνα εξελίσσεται με ραγδαίους ρυθμούς. Σε ποια όμως κατεύθυνση; Είναι ανθρωποκεντρική; Τα αποτελέσματά της αξιοποιούνται επ' αγαθώ της κοινωνίας και του πολιτισμού; Η βιομοριακή επανάσταση και η γενετική σε ποιο σημείο δικαιούνται να χειρίζονται την ίδια την ανθρώπινη ζωή; Παρεμβάσεις και τροποποιήσεις είναι εφικτές ακόμη και στον γενετικό κώδικα (DNA) οι οποίες υπόσχονται πρόληψη των ασθενειών, μακροζωία και υγεία. Στον αντίποδα της βιοτεχνολογίας βρίσκεται η βιοηθική για να φιλτράρει και να ελέγξει τη δεοντολογία για την οποία, και μέσω της οποίας πραγματοποιούνται τα πειράματα και οι εξελίξεις της επιστήμης του βιογονιδιώματος και της γενετικής ιατρικής.

Σε αυτό ακριβώς το σημείο, η φιλοσοφική θεώρηση και αξιολόγηση των επιστημονικών δεδομένων είναι επιβεβλημένη και εκ των ουκ άνευ απαραίτητη. Σύμφωνα με τον Ludwig Wittgenstein, αντικείμενο της φιλοσοφίας είναι η λογική διασάφηση των σκέψεων, δεν είναι θεωρία, αλλά δραστηριότητα... Πέρα από οποιεσδήποτε διαφορές απόψεων και χαρακτηρισμούς, η φιλοσοφία προσφέρεται για τη διερεύνηση των νοημάτων που προσφέρουν οι έννοιες, οι κατηγορίες. Οι φιλόσοφοι σκοπεύουν να διαφωτίσουν αξιολογήσεις που αφορούν έννοιες όπως αλήθεια, ωραίο, αγαθό, δικαιοσύνη ανακαλύπτοντας τα κριτήρια και τις νόρμες στην αξιολογική διαδικασία.

Η σπουδή της επιστήμης της κίνησης εξετάζεται από φιλοσοφική, φυσιολογική, μηχανική και κοινωνική άποψη. Σήμερα, η πλειονότητα των αθλητικών προγραμμάτων ασχολείται με την κατασκευή του ανθρώπινου σώματος και το μηχανισμό κίνησής του σύμφωνα με τους παγκόσμιους φυσικούς νόμους που αφορούν την κίνηση. Πολλά από τα προγράμματα αυτά περιλαμβάνουν έρευνες για τις νευρομυϊκές τάσεις, για τις εφαρμογές των φυσικών νόμων στην ανθρώπινη κίνηση, τη βιομηχανική και την ανατομία της κίνησης.

Από φιλοσοφικής απόψεως, το κέντρο της ανθρώπινης κίνησης είναι η ανθρώπινη οντολογική αρμονία. Η ανθρώπινη κίνηση μπορεί να υποταχθεί σε μια ξένη τελολογία, να παραμορφωθεί, αλλά ποτέ χωρίς βίαιη επέμβαση και χωρίς έξωθεν διάσπαση και ανατροπή της αρμονικής διαδικασίας. Ερωτήματα αναδύονται για τον πολιτισμό του σώματος, όπως «τι είναι σώμα», «ποια η σχέση του με την ψυχή και το πνεύμα», «τι αποδεικνύει το αθλητικό σώμα»;

Έχω σώμα σημαίνει ότι αντιλαμβάνομαι το σώμα μου έσωθεν και έξωθεν ως ένα ενδοχρονικό και ενδοχωρικό όριο της οντικής μου ύπαρξης, ως έναν τρόπο του «παρείναι» και λαμβάνω διά του σώματός μου μέρος στην κοσμική αρμονία του σύμπαντος. Το αθλητικό σώμα αποδεικνύει ησυχία και κίνηση, καταπόνηση και

παιδεία. Στην επίτευξη της αθλητικής επίδοσης, του υπερθεάματος, ή της πολιτικής σκοπιμότητας με χρησιμοθηρικά και ωφελμιστικά κίνητρα, παραβιάζεται η φύση και η βιολογική λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού. Η φαρμακοδιέγερση, η βιοτεχνολογία, η μοντέρνα γενετική και η χημεία, τα εργαστηριακά πειράματα απασχολούν σε καθημερινή βάση τους ειδικούς επιστήμονες. Ηθικά προβλήματα τίθενται επί τάπητος, όπως αν και πότε παραβιάζεται η βούληση του ανθρώπινου προσώπου, οι βιολειτουργίες του;

[συνεχίζεται]

Πηγή: deeaef.gr

Παρατήρηση: Το παρόν άρθρο είναι το πρώτο μέρος της εισήγησης της Ιωάννας Μάστορα (BA M.ED, PHD, Διδάκτωρ Φιλοσοφίας, Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Επιστημονική και Εργαστηριακή Συνεργάτις Ανώτατου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Αθηνών) με τίτλο «Βιοηθική και Αισθητική στην Επιστήμη της Κίνησης» στην Επιστημονική Ημερίδα: «Φιλοσοφία, Φυσικές Επιστήμες, Βιοηθική» 12 Νοεμβρίου 2014. ΟΡΓΑΝΩΣΗ: ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ - ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ